ԱՐԱՐԱՏ
ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՆԴԵՍ
ԳՐԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ, ԳԻՏՈՒԹԵԱՆ ԵՒ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆՈՒԹԵԱՆ
ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԵԱՄԲ ՀԱՅՈՑ ԱՄԵՆԱՅՆ ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ԺՈՂՈՎՈՅ
Journal Arménien Général de Littérature, Science et Politique
PUBLIÉ PAR LES SOINS DE L'ASSEMBLÉE ARMÉNIENNE GÉNÉRALE
ՏԱՐԻ ԺԹ. — ANNÉE XIX
ՀԱՄԱՐ ՊԱՏՈՒԱՐԱԿԱՆ ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՏԱՐԻՆԵՐՈՒ — POUR LES ANNÉES ARMÉNIENNES
ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՏԱՐԻ ՀԱՄԱՐ — POUR L'ANNÉE ARMÉNIENNE

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑ

ՎԵՐՋԻՆ ՏԵՂԵԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐՑԻ ՄԱՍԻՆ Ի ՀԱՅԱՍՏԱՆ

—Ա՛ղ, ես ինչ ասեմ, ես ինչ գրեմ, որ ես էլ հայկական հարց ունեմ, ես էլ հայկական հարցի մասին գրած եմ, ես էլ հայկական հարցի մասին խոսած եմ, ես էլ հայկական հարցի մասին մտածած եմ, ես էլ հայկական հարցի մասին տառապած եմ, ես էլ հայկական հարցի մասին ուրախացած եմ, ես էլ հայկական հարցի մասին ցավ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ՏԵՂԵԿԱԳԻՐ

ՀՀ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ՏԵՂԵԿԱԳԻՐ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ՏԵՂԵԿԱԳԻՐ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ՏԵՂԵԿԱԳԻՐ

ՀՀ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ՏԵՂԵԿԱԳԻՐ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ՏԵՂԵԿԱԳԻՐ

ՀՀ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ՏԵՂԵԿԱԳԻՐ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ՏԵՂԵԿԱԳԻՐ

ՀՀ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ՏԵՂԵԿԱԳԻՐ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ՏԵՂԵԿԱԳԻՐ

ՀՀ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ՏԵՂԵԿԱԳԻՐ

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՍՈՎԵՏԱԿԱՆ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ՏԵՂԵԿԱԳԻՐ

ՏԱՎԱՐԻ ԱՂՋԻԿԸ

ՊԱՏՄՎԱԾՔ

ՀԱՅԿԱԶՈՒՆ ԴԱՎԹՅԱՆԻ

Ա

Ես ծնվել եմ Տավարի Աղջիկ անունով գյուղում, որ ամբողջ Հայաստանում միակն էր իր տեսակի մեջ։ Ինչպես ասում են, ոչ մի ուրիշ գյուղ չուներ այդ անունը։ Ինչո՞ւ էր այդ գյուղը կոչվում Տավարի Աղջիկ, ոչ ոք չգիտեր։ Ոչ ոք չէր կարող ասել, թե ինչ պատմական կամ ազգագրական հիմքեր ունի այդ անունը։ Ամենահին ծերերն անգամ, որոնք ծնվել էին գյուղում և ամբողջ կյանքում ապրել էին այնտեղ, ոչինչ չգիտեին։ Նրանք միայն գիտեին, որ գյուղը միշտ կոչվել է Տավարի Աղջիկ, և ոչ ավելին։

Գյուղը գտնվում էր Արարատյան դաշտի հարավային մասում, Արաքսի ձախ ափին, Մասիսի ստորոտից ոչ հեռու։ Գյուղի տները ցրված էին ընդարձակ տարածության վրա, և ամեն տնից Մասիսը երևում էր իր ամբողջ մեծությամբ։ Գյուղի շուրջը պարիսպ չկար, և տները կանգնած էին բաց դաշտում, ինչպես ոչխարների հոտ։

Գյուղի մոտ հոսում էր Արաքսի մի ճյուղը, որը ամռանը գրեթե ամբողջովին չորանում էր, և միայն գարնանը, ձյունը հալվելուց հետո, ջուրը հասնում էր ափերին։ Գյուղի հողերը բերրի էին, և ամեն տարի առատ բերք էին տալիս։ Գյուղացիները զբաղվում էին հիմնականում երկրագործությամբ և անասնապահությամբ։

Գյուղում կար մի եկեղեցի, որը կոչվում էր Սուրբ Աստվածածին։ Այն կառուցված էր տուֆից, և նրա գմբեթը տեսանելի էր հեռվից։ Եկեղեցին ուներ մի փոքրիկ զանգակատուն, որի զանգը հնչում էր կիրակի օրերին և տոներին։ Քահանան, որի անունը Տեր Հովհաննես էր, ծառայում էր այդ եկեղեցում քառասուն տարի։

Գյուղում կար նաև մի դպրոց, որտեղ սովորում էին մոտ երեսուն երեխաներ։ Դպրոցի ուսուցիչը Մարիամ Ալեքսանյանն էր, որը եկել էր Վաղարշապատից։ Նա միակ մարդն էր գյուղում, որ կարդում էր ոչ միայն եկեղեցական գրքեր, այլև թերթեր և ամսագրեր։

Ես ծնվել եմ 1898 թվականին, հունվարի 14-ին, հին տոմարով։ Հայրս՝ Գրիգոր Տավարյանը, գյուղի ամենահարուստ մարդկանցից մեկն էր։ Նա ուներ մոտ հարյուր գլուխ անասուն, երեսուն ձի, և իր հողերը մշակում էին վեց վարձու բանվորներ։ Մայրս՝ Աննա Տավարյանը, տնային տնտեսուհի էր, և ես նրա միակ զավակն էի։

Ես մանկությունս անցկացրել եմ հոր տանը և գյուղի փողոցներում։ Ինչպես բոլոր գյուղացի երեխաները, ես էլ սիրում էի խաղալ գետնի վրա, ձի հեծնել ցորենի ծղոտից շինած ձիերի վրա, և լողալ Արաքսի ափերին։ Ամռանը մենք ամբողջ օրերը անց էինք կացնում դաշտում, իսկ ձմռանը՝ տան մեջ, մոմի լույսի տակ։

Հայրս ինձ սովորեցրեց կարդալ և գրել հինգ տարեկանում։ Նա ասում էր, որ գրագետ մարդը միշտ կարող է պաշտպանել իր իրավունքները։ Ես սկսեցի կարդալ Նարեկացու գրքերը, որոնք տանը կային, և հետաքրքրվեցի հին ձեռագրերով։ Հայրս ինձ պատմում էր, որ մեր նախնիները շատ ձեռագրեր ունեին, բայց դրանց մեծ մասը կորել է տարբեր պատերազմների ժամանակ։

Մեր գյուղի մոտ կար մի հին գերեզմանոց, որտեղ, ըստ ավանդության, թաղված էին հին ժամանակների մարդիկ։ Ոմանք ասում էին, որ այնտեղ թաղված է եղել մի հզոր իշխան, որի անունը մոռացվել է, բայց նրա հետ միասին թաղված է եղել նաև մի ոսկե եղջյուր, որը նա խմել է իր հաղթանակների կապակցությամբ։ Ես շատ էի ուզում գտնել այդ գերեզմանը, բայց չգիտեի, թե որտեղ է այն։

Մեր գյուղի մոտ կար նաև մի աղբյուր, որը կոչվում էր Կաթնաղբյուր։ Ասում էին, որ նրա ջուրը կաթի պես սպիտակ է, և որ այնտեղ հոսում էին միայն այն կանայք, որոնք երեխա էին ունենում։ Ես ինքս չեմ տեսել, որ ջուրը սպիտակ լիներ, բայց այդ աղբյուրի մոտ միշտ շատ կանայք էին հավաքվում, և նրանք իրենց հետ տանում էին ջրի մեծ կուժեր։

Ես սիրում էի նաև ձիեր, և հայրս ինձ մի փոքրիկ ձի նվիրեց, երբ ես տասը տարեկան դարձա։ Ես անվանեցի նրան Սև Աստղ, որովհետև նրա ճակատին սպիտակ աստղանման բիծ կար։ Ես ամեն առավոտ գնում էի ձիերի մոտ, կերակրում էի նրանց, և սովորեցի հեծնել առանց թամբի։

Մեր տունը մեծ էր, և ուներ տասներկու սենյակ։ Հայրս ուզում էր, որ ես ուսումս շարունակեմ Վաղարշապատում, գիմնազիայում, և հետո գնամ Պետերբուրգ՝ համալսարան։ Բայց ես չէի ուզում լքել գյուղը, և ասում էի, որ կուզենայի մնալ տանը և դառնալ գյուղացի։ Հայրս ծիծաղում էր և ասում, որ ես դեռ փոքր եմ, և որ ժամանակը կփոխի իմ միտքը։

Ես հիշում եմ մանկության այդ տարիները որպես ամենաերջանիկ ժամանակ։ Ամեն առավոտ ես արթնանում էի արևի ճառագայթների մեջ, որոնք թափանցում էին պատուհանից, և լսում էի հավերի կանչը, ձիերի հնչյունները և մոր ձայնը, որը կանչում էր ինձ նախաճաշի։ Ամեն օր նման էր նախորդին, և ես չէի ուզում, որ որևէ բան փոխվի։

Բ

Մեր գյուղի ամենամեծ տոնը Վարդավառն էր։ Այդ օրը գյուղի բոլոր բնակիչները հավաքվում էին եկեղեցու բակում, և քահանան օրհնում էր ջուրը, որը հետո ցողում էին դաշտերի և անասունների վրա։ Ես միշտ ուրախ էի այդ օրը, որովհետև ամբողջ գյուղը միասին էր, և ոչ ոք չէր աշխատում։ Կանայք հագնում էին իրենց լավագույն զգեստները, և տղամարդիկ ձիարշավներ էին կազմակերպում։

Ես մասնակցեցի ձիարշավին տասներկու տարեկանում, և հաղթեցի։ Իմ Սև Աստղը բոլորից արագ վազեց, և ես ստացա մի արծաթե մեդալ, որը հետո երկար տարիներ պահում էի։ Հայրս այդ օրը շատ հպարտ էր ինձանով, և ասում էր, որ ես կդառնամ լավ հեծյալ։ Ես էլ էի ուզում դառնալ, և ամեն օր ժամերով մարզվում էի։

Ձմռանը մենք հավաքվում էինք մեծ դահլիճում, որտեղ վառարան կար, և հայրս կարդում էր մեզ հատվածներ հին գրքերից։ Ես սիրում էի լսել Մովսես Խորենացու պատմությունը, որտեղ խոսվում էր մեր նախնիների քաջագործությունների մասին։ Հայրս ասում էր, որ մենք պետք է հպարտանանք մեր պատմությամբ, և որ ոչ ոք չի կարող մեզնից խլել մեր անցյալը։

Մայրս ինձ սովորեցրեց նաև ասեղնագործել, բայց ես չէի սիրում այդ զբաղմունքը։ Ես նախընտրում էի ձիերի հետ զբաղվել կամ դուրս գնալ դաշտ։ Մայրս ասում էր, որ ես տղա եմ, և որ պետք է սովորեմ ամեն ինչ, բայց ես պատասխանում էի, որ կսովորեմ, երբ ինձ պետք գա։

Գ

Մեր գյուղի մոտ կար մի ձոր, որտեղ ես հաճախ էի գնում միայնակ։ Այնտեղ հոսում էր մի փոքրիկ առվակ, և ափերին աճում էին վայրի ծաղիկներ։ Ես այնտեղ նստում էի ժամերով և նայում էի ամպերին, որոնք սահում էին Մասիսի գագաթի վրայով։ Ես երազում էի, որ մի օր կգրեմ մի գիրք այդ վայրերի մասին, որպեսզի ոչ ոք չմոռանա, թե ինչպիսի գեղեցիկ տեղ է եղել մեր գյուղը։

Ես գրել էի սկսել տասներեք տարեկանում։ Առաջին գրվածքներս շատ պարզունակ էին, և ես դրանք թաքցնում էի ամենքից։ Հետո ես ավելի լուրջ սկսեցի աշխատել, և գրեցի մի պատմվածք մի ծերունու մասին, որը միայնակ էր ապրում և ուներ միայն մի ձի։ Ես ցույց տվեցի այդ պատմվածքը հորս, և նա ասաց, որ ես ունակություններ ունեմ, և որ պետք է շարունակեմ։

Դ

Մեր գյուղի մոտ կար նաև մի հին ջրաղաց, որը պատկանում էր մեր հարևան Ավետիսյանների ընտանիքին։ Ես հաճախ էի գնում այնտեղ, և ջրաղացպան Ավետիսը ինձ սովորեցրեց, թե ինչպես է աշխատում ջրաղացը։ Նա ասում էր, որ ջրաղացը նման է մարդու կյանքին՝ ինչքան ուժեղ է հոսանքը, այնքան արագ է պտտվում անիվը, և որ պետք է սովորել հոսանքին հարմարվել։

Ես շատ էի սիրում ջրաղացի աղմուկը, և ինձ թվում էր, որ այդ աղմուկի մեջ կա մի ռիթմ, որը կարելի է նկարագրել բառերով։ Ես փորձեցի գրել մի բանաստեղծություն, բայց այն ստացվեց շատ վատ, և ես պատռեցի թերթը։ Հետո ես հասկացա, որ պոեզիան ինձ համար չէ, և որ ես պետք է մնամ արձակի մեջ։

Ե

Մեր գյուղի մոտ կար նաև մի հին ջրաղաց, որը պատկանում էր մեր հարևան Ավետիսյանների ընտանիքին։ Ես հաճախ էի գնում այնտեղ, և ջրաղացպան Ավետիսը ինձ սովորեցրեց, թե ինչպես է աշխատում ջրաղացը։ Նա ասում էր, որ ջրաղացը նման է մարդու կյանքին՝ ինչքան ուժեղ է հոսանքը, այնքան արագ է պտտվում անիվը, և որ պետք է սովորել հոսանքին հարմարվել։

Ես շատ էի սիրում ջրաղացի աղմուկը, և ինձ թվում էր, որ այդ աղմուկի մեջ կա մի ռիթմ, որը կարելի է նկարագրել բառերով։ Ես փորձեցի գրել մի բանաստեղծություն, բայց այն ստացվեց շատ վատ, և ես պատռեցի թերթը։ Հետո ես հասկացա, որ պոեզիան ինձ համար չէ, և որ ես պետք է մնամ արձակի մեջ։

Զ

Մեր գյուղի մոտ կար նաև մի հին ջրաղաց, որը պատկանում էր մեր հարևան Ավետիսյանների ընտանիքին։ Ես հաճախ էի գնում այնտեղ, և ջրաղացպան Ավետիսը ինձ սովորեցրեց, թե ինչպես է աշխատում ջրաղացը։ Նա ասում էր, որ ջրաղացը նման է մարդու կյանքին՝ ինչքան ուժեղ է հոսանքը, այնքան արագ է պտտվում անիվը, և որ պետք է սովորել հոսանքին հարմարվել։

Ես շատ էի սիրում ջրաղացի աղմուկը, և ինձ թվում էր, որ այդ աղմուկի մեջ կա մի ռիթմ, որը կարելի է նկարագրել բառերով։ Ես փորձեցի գրել մի բանաստեղծություն, բայց այն ստացվեց շատ վատ, և ես պատռեցի թերթը։ Հետո ես հասկացա, որ պոեզիան ինձ համար չէ, և որ ես պետք է մնամ արձակի մեջ։

Է

Մեր գյուղի մոտ կար նաև մի հին ջրաղաց, որը պատկանում էր մեր հարևան Ավետիսյանների ընտանիքին։ Ես հաճախ էի գնում այնտեղ, և ջրաղացպան Ավետիսը ինձ սովորեցրեց, թե ինչպես է աշխատում ջրաղացը։ Նա ասում էր, որ ջրաղացը նման է մարդու կյանքին՝ ինչքան ուժեղ է հոսանքը, այնքան արագ է պտտվում անիվը, և որ պետք է սովորել հոսանքին հարմարվել։

Ես շատ էի սիրում ջրաղացի աղմուկը, և ինձ թվում էր, որ այդ աղմուկի մեջ կա մի ռիթմ, որը կարելի է նկարագրել բառերով։ Ես փորձեցի գրել մի բանաստեղծություն, բայց այն ստացվեց շատ վատ, և ես պատռեցի թերթը։ Հետո ես հասկացա, որ պոեզիան ինձ համար չէ, և որ ես պետք է մնամ արձակի մեջ։

Ը

Մեր գյուղի մոտ կար նաև մի հին ջրաղաց, որը պատկանում էր մեր հարևան Ավետիսյանների ընտանիքին։ Ես հաճախ էի գնում այնտեղ, և ջրաղացպան Ավետիսը ինձ սովորեցրեց, թե ինչպես է աշխատում ջրաղացը։ Նա ասում էր, որ ջրաղացը նման է մարդու կյանքին՝ ինչքան ուժեղ է հոսանքը, այնքան արագ է պտտվում անիվը, և որ պետք է սովորել հոսանքին հարմարվել։

Ես շատ էի սիրում ջրաղացի աղմուկը, և ինձ թվում էր, որ այդ աղմուկի մեջ կա մի ռիթմ, որը կարելի է նկարագրել բառերով։ Ես փորձեցի գրել մի բանաստեղծություն, բայց այն ստացվեց շատ վատ, և ես պատռեցի թերթը։ Հետո ես հասկացա, որ պոեզիան ինձ համար չէ, և որ ես պետք է մնամ արձակի մեջ։

Թ

Մեր գյուղի մոտ կար նաև մի հին ջրաղաց, որը պատկանում էր մեր հարևան Ավետիսյանների ընտանիքին։ Ես հաճախ էի գնում այնտեղ, և ջրաղացպան Ավետիսը ինձ սովորեցրեց, թե ինչպես է աշխատում ջրաղացը։ Նա ասում էր, որ ջրաղացը նման է մարդու կյանքին՝ ինչքան ուժեղ է հոսանքը, այնքան արագ է պտտվում անիվը, և որ պետք է սովորել հոսանքին հարմարվել։

Ես շատ էի սիրում ջրաղացի աղմուկը, և ինձ թվում էր, որ այդ աղմուկի մեջ կա մի ռիթմ, որը կարելի է նկարագրել բառերով։ Ես փորձեցի գրել մի բանաստեղծություն, բայց այն ստացվեց շատ վատ, և ես պատռեցի թերթը։ Հետո ես հասկացա, որ պոեզիան ինձ համար չէ, և որ ես պետք է մնամ արձակի մեջ։

Ժ

Մեր գյուղի մոտ կար նաև մի հին ջրաղաց, որը պատկանում էր մեր հարևան Ավետիսյանների ընտանիքին։ Ես հաճախ էի գնում այնտեղ, և ջրաղացպան Ավետիսը ինձ սովորեցրեց, թե ինչպես է աշխատում ջրաղացը։ Նա ասում էր, որ ջրաղացը նման է մարդու կյանքին՝ ինչքան ուժեղ է հոսանքը, այնքան արագ է պտտվում անիվը, և որ պետք է սովորել հոսանքին հարմարվել։

Ես շատ էի սիրում ջրաղացի աղմուկը, և ինձ թվում էր, որ այդ աղմուկի մեջ կա մի ռիթմ, որը կարելի է նկարագրել բառերով։ Ես փորձեցի գրել մի բանաստեղծություն, բայց այն ստացվեց շատ վատ, և ես պատռեցի թերթը։ Հետո ես հասկացա, որ պոեզիան ինձ համար չէ, և որ ես պետք է մնամ արձակի մեջ։

ԺԱ

Մեր գյուղի մոտ կար նաև մի հին ջրաղաց, որը պատկանում էր մեր հարևան Ավետիսյանների ընտանիքին։ Ես հաճախ էի գնում այնտեղ, և ջրաղացպան Ավետիսը ինձ սովորեցրեց, թե ինչպես է աշխատում ջրաղացը։ Նա ասում էր, որ ջրաղացը նման է մարդու կյանքին՝ ինչքան ուժեղ է հոսանքը, այնքան արագ է պտտվում անիվը, և որ պետք է սովորել հոսանքին հարմարվել։

Ես շատ էի սիրում ջրաղացի աղմուկը, և ինձ թվում էր, որ այդ աղմուկի մեջ կա մի ռիթմ, որը կարելի է նկարագրել բառերով։ Ես փորձեցի գրել մի բանաստեղծություն, բայց այն ստացվեց շատ վատ, և ես պատռեցի թերթը։ Հետո ես հասկացա, որ պոեզիան ինձ համար չէ, և որ ես պետք է մնամ արձակի մեջ։

ԺԲ

Մեր գյուղի մոտ կար նաև մի հին ջրաղաց, որը պատկանում էր մեր հարևան Ավետիսյանների ընտանիքին։ Ես հաճախ էի գնում այնտեղ, և ջրաղացպան Ավետիսը ինձ սովորեցրեց, թե ինչպես է աշխատում ջրաղացը։ Նա ասում էր, որ ջրաղացը նման է մարդու կյանքին՝ ինչքան ուժեղ է հոսանքը, այնքան արագ է պտտվում անիվը, և որ պետք է սովորել հոսանքին հարմարվել։

Ես շատ էի սիրում ջրաղացի աղմուկը, և ինձ թվում էր, որ այդ աղմուկի մեջ կա մի ռիթմ, որը կարելի է նկարագրել բառերով։ Ես փորձեցի գրել մի բանաստեղծություն, բայց այն ստացվեց շատ վատ, և ես պատռեցի թերթը։ Հետո ես հասկացա, որ պոեզիան ինձ համար չէ, և որ ես պետք է մնամ արձակի մեջ։

ԺԳ

Մեր գյուղի մոտ կար նաև մի հին ջրաղաց, որը պատկանում էր մեր հարևան Ավետիսյանների ընտանիքին։ Ես հաճախ էի գնում այնտեղ, և ջրաղացպան Ավետիսը ինձ սովորեցրեց, թե ինչպես է աշխատում ջրաղացը։ Նա ասում էր, որ ջրաղացը նման է մարդու կյանքին՝ ինչքան ուժեղ է հոսանքը, այնքան արագ է պտտվում անիվը, և որ պետք է սովորել հոսանքին հարմարվել։

Ես շատ էի սիրում ջրաղացի աղմուկը, և ինձ թվում էր, որ այդ աղմուկի մեջ կա մի ռիթմ, որը կարելի է նկարագրել բառերով։ Ես փորձեցի գրել մի բանաստեղծություն, բայց այն ստացվեց շատ վատ, և ես պատռեցի թերթը։ Հետո ես հասկացա, որ պոեզիան ինձ համար չէ, և որ ես պետք է մնամ արձակի մեջ։

ԺԴ

Մեր գյուղի մոտ կար նաև մի հին ջրաղաց, որը պատկանում էր մեր հարևան Ավետիսյանների ընտանիքին։ Ես հաճախ էի գնում այնտեղ, և ջրաղացպան Ավետիսը ինձ սովորեցրեց, թե ինչպես է աշխատում ջրաղացը։ Նա ասում էր, որ ջրաղացը նման է մարդու կյանքին՝ ինչքան ուժեղ է հոսանքը, այնքան արագ է պտտվում անիվը, և որ պետք է սովորել հոսանքին հարմարվել։

Ես շատ էի սիրում ջրաղացի աղմուկը, և ինձ թվում էր, որ այդ աղմուկի մեջ կա մի ռիթմ, որը կարելի է նկարագրել բառերով։ Ես փորձեցի գրել մի բանաստեղծություն, բայց այն ստացվեց շատ վատ, և ես պատռեցի թերթը։ Հետո ես հասկացա, որ պոեզիան ինձ համար չէ, և որ ես պետք է մնամ արձակի մեջ։

ԺԵ

Մեր գյուղի մոտ կար նաև մի հին ջրաղաց, որը պատկանում էր մեր հարևան Ավետիսյանների ընտանիքին։ Ես հաճախ էի գնում այնտեղ, և ջրաղացպան Ավետիսը ինձ սովորեցրեց, թե ինչպես է աշխատում ջրաղացը։ Նա ասում էր, որ ջրաղացը նման է մարդու կյանքին՝ ինչքան ուժեղ է հոսանքը, այնքան արագ է պտտվում անիվը, և որ պետք է սովորել հոսանքին հարմարվել։

Ես շատ էի սիրում ջրաղացի աղմուկը, և ինձ թվում էր, որ այդ աղմուկի մեջ կա մի ռիթմ, որը կարելի է նկարագրել բառերով։ Ես փորձեցի գրել մի բանաստեղծություն, բայց այն ստացվեց շատ վատ, և ես պատռեցի թերթը։ Հետո ես հասկացա, որ պոեզիան ինձ համար չէ, և որ ես պետք է մնամ արձակի մեջ։

ԺԶ

Մեր գյուղի մոտ կար նաև մի հին ջրաղաց, որը պատկանում էր մեր հարևան Ավետիսյանների ընտանիքին։ Ես հաճախ էի գնում այնտեղ, և ջրաղացպան Ավետիսը ինձ սովորեցրեց, թե ինչպես է աշխատում ջրաղացը։ Նա ասում էր, որ ջրաղացը նման է մարդու կյանքին՝ ինչքան ուժեղ է հոսանքը, այնքան արագ է պտտվում անիվը, և որ պետք է սովորել հոսանքին հարմարվել։

Ես շատ էի սիրում ջրաղացի աղմուկը, և ինձ թվում էր, որ այդ աղմուկի մեջ կա մի ռիթմ, որը կարելի է նկարագրել բառերով։ Ես փորձեցի գրել մի բանաստեղծություն, բայց այն ստացվեց շատ վատ, և ես պատռեցի թերթը։ Հետո ես հասկացա, որ պոեզիան ինձ համար չէ, և որ ես պետք է մնամ արձակի մեջ։

ԺԷ

Մեր գյուղի մոտ կար նաև մի հին ջրաղաց, որը պատկանում էր մեր հարևան Ավետիսյանների ընտանիքին։ Ես հաճախ էի գնում այնտեղ, և ջրաղացպան Ավետիսը ինձ սովորեցրեց, թե ինչպես է աշխատում ջրաղացը։ Նա ասում էր, որ ջրաղացը նման է մարդու կյանքին՝ ինչքան ուժեղ է հոսանքը, այնքան արագ է պտտվում անիվը, և որ պետք է սովորել հոսանքին հարմարվել։

Ես շատ էի սիրում ջրաղացի աղմուկը, և ինձ թվում էր, որ այդ աղմուկի մեջ կա մի ռիթմ, որը կարելի է նկարագրել բառերով։ Ես փորձեցի գրել մի բանաստեղծություն, բայց այն ստացվեց շատ վատ, և ես պատռեցի թերթը։ Հետո ես հասկացա, որ պոեզիան ինձ համար չէ, և որ ես պետք է մնամ արձակի մեջ։

ԺԸ

Մեր գյուղի մոտ կար նաև մի հին ջրաղաց, որը պատկանում էր մեր հարևան Ավետիսյանների ընտանիքին։ Ես հաճախ էի գնում այնտեղ, և ջրաղացպան Ավետիսը ինձ սովորեցրեց, թե ինչպես է աշխատում ջրաղացը։ Նա ասում էր, որ ջրաղացը նման է մարդու կյանքին՝ ինչքան ուժեղ է հոսանքը, այնքան արագ է պտտվում անիվը, և որ պետք է սովորել հոսանքին հարմարվել։

Ես շատ էի սիրում ջրաղացի աղմուկը, և ինձ թվում էր, որ այդ աղմուկի մեջ կա մի ռիթմ, որը կարելի է նկարագրել բառերով։ Ես փորձեցի գրել մի բանաստեղծություն, բայց այն ստացվեց շատ վատ, և ես պատռեցի թերթը։ Հետո ես հասկացա, որ պոեզիան ինձ համար չէ, և որ ես պետք է մնամ արձակի մեջ։

ԺԹ

Մեր գյուղի մոտ կար նաև մի հին ջրաղաց, որը պատկանում էր մեր հարևան Ավետիսյանների ընտանիքին։ Ես հաճախ էի գնում այնտեղ, և ջրաղացպան Ավետիսը ինձ սովորեցրեց, թե ինչպես է աշխատում ջրաղացը։ Նա ասում էր, որ ջրաղացը նման է մարդու կյանքին՝ ինչքան ուժեղ է հոսանքը, այնքան արագ է պտտվում անիվը, և որ պետք է սովորել հոսանքին հարմարվել։

Ես շատ էի սիրում ջրաղացի աղմուկը, և ինձ թվում էր, որ այդ աղմուկի մեջ կա մի ռիթմ, որը կարելի է նկարագրել բառերով։ Ես փորձեցի գրել մի բանաստեղծություն, բայց այն ստացվեց շատ վատ, և ես պատռեցի թերթը։ Հետո ես հասկացա, որ պոեզիան ինձ համար չէ, և որ ես պետք է մնամ արձակի մեջ։

Ի

Մեր գյուղի մոտ կար նաև մի հին ջրաղաց, որը պատկանում էր մեր հարևան Ավետիսյանների ընտանիքին։ Ես հաճախ էի գնում այնտեղ, և ջրաղացպան Ավետիսը ինձ սովորեցրեց, թե ինչպես է աշխատում ջրաղացը։ Նա ասում էր, որ ջրաղացը նման է մարդու կյանքին՝ ինչքան ուժեղ է հոսանքը, այնքան արագ է պտտվում անիվը, և որ պետք է սովորել հոսանքին հարմարվել։

Ես շատ էի սիրում ջրաղացի աղմուկը, և ինձ թվում էր, որ այդ աղմուկի մեջ կա մի ռիթմ, որը կարելի է նկարագրել բառերով։ Ես փորձեցի գրել մի բանաստեղծություն, բայց այն ստացվեց շատ վատ, և ես պատռեցի թերթը։ Հետո ես հասկացա, որ պոեզիան ինձ համար չէ, և որ ես պետք է մնամ արձակի մեջ։

ԻԱ

Մեր գյուղի մոտ կար նաև մի հին ջրաղաց, որը պատկանում էր մեր հարևան Ավետիսյանների ընտանիքին։ Ես հաճախ էի գնում այնտեղ, և ջրաղացպան Ավետիսը ինձ սովորեցրեց, թե ինչպես է աշխատում ջրաղացը։ Նա ասում էր, որ ջրաղացը նման է մարդու կյանքին՝ ինչքան ուժեղ է հոսանքը, այնքան արագ է պտտվում անիվը, և որ պետք է սովորել հոսանքին հարմարվել։

Ես շատ էի սիրում ջրաղացի աղմուկը, և ինձ թվում էր, որ այդ աղմուկի մեջ կա մի ռիթմ, որը կարելի է նկարագրել բառերով։ Ես փորձեցի գրել մի բանաստեղծություն, բայց այն ստացվեց շատ վատ, և ես պատռեցի թերթը։ Հետո ես հասկացա, որ պոեզիան ինձ համար չէ, և որ ես պետք է մնամ արձակի մեջ։

ԻԲ

Մեր գյուղի մոտ կար նաև մի հին ջրաղաց, որը պատկանում էր մեր հարևան Ավետիսյանների ընտանիքին։ Ես հաճախ էի գնում այնտեղ, և ջրաղացպան Ավետիսը ինձ սովորեցրեց, թե ինչպես է աշխատում ջրաղացը։ Նա ասում էր, որ ջրաղացը նման է մարդու կյանքին՝ ինչքան ուժեղ է հոսանքը, այնքան արագ է պտտվում անիվը, և որ պետք է սովորել հոսանքին հարմարվել։

Ես շատ էի սիրում ջրաղացի աղմուկը, և ինձ թվում էր, որ այդ աղմուկի մեջ կա մի ռիթմ, որը կարելի է նկարագրել բառերով։ Ես փորձեցի գրել մի բանաստեղծություն, բայց այն ստացվեց շատ վատ, և ես պատռեցի թերթը։ Հետո ես հասկացա, որ պոեզիան ինձ համար չէ, և որ ես պետք է մնամ արձակի մեջ։

ԻԳ

Մեր գյուղի մոտ կար նաև մի հին ջրաղաց, որը պատկանում էր մեր հարևան Ավետիսյանների ընտանիքին։ Ես հաճախ էի գնում այնտեղ, և ջրաղացպան Ավետիսը ինձ սովորեցրեց, թե ինչպես է աշխատում ջրաղացը։ Նա ասում էր, որ ջրաղացը նման է մարդու կյանքին՝ ինչքան ուժեղ է հոսանքը, այնքան արագ է պտտվում անիվը, և որ պետք է սովորել հոսանքին հարմարվել։

Ես շատ էի սիրում ջրաղացի աղմուկը, և ինձ թվում էր, որ այդ աղմուկի մեջ կա մի ռիթմ, որը կարելի է նկարագրել բառերով։ Ես փորձեցի գրել մի բանաստեղծություն, բայց այն ստացվեց շատ վատ, և ես պատռեցի թերթը։ Հետո ես հասկացա, որ պոեզիան ինձ համար չէ, և որ ես պետք է մնամ արձակի մեջ։

ԻԴ

Մեր գյուղի մոտ կար նաև մի հին ջրաղաց, որը պատկանում էր մեր հարևան Ավետիսյանների ընտանիքին։ Ես հաճախ էի գնում այնտեղ, և ջրաղացպան Ավետիսը ինձ սովորեցրեց, թե ինչպես է աշխատում ջրաղացը։ Նա ասում էր, որ ջրաղացը նման է մարդու կյանքին՝ ինչքան ուժեղ է հոսանքը, այնքան արագ է պտտվում անիվը, և որ պետք է սովորել հոսանքին հարմարվել։

Ես շատ էի սիրում ջրաղացի աղմուկը, և ինձ թվում էր, որ այդ աղմուկի մեջ կա մի ռիթմ, որը կարելի է նկարագրել բառերով։ Ես փորձեցի գրել մի բանաստեղծություն, բայց այն ստացվեց շատ վատ, և ես պատռեցի թերթը։ Հետո ես հասկացա, որ պոեզիան ինձ համար չէ, և որ ես պետք է մնամ արձակի մեջ։

ԻԵ

Մեր գյուղի մոտ կար նաև մի հին ջրաղաց, որը պատկանում էր մեր հարևան Ավետիսյանների ընտանիքին։ Ես հաճախ էի գնում այնտեղ, և ջրաղացպան Ավետիսը ինձ սովորեցրեց, թե ինչպես է աշխատում ջրաղացը։ Նա ասում էր, որ ջրաղացը նման է մարդու կյանքին՝ ինչքան ուժեղ է հոսանքը, այնքան արագ է պտտվում անիվը, և որ պետք է սովորել հոսանքին հարմարվել։

Ես շատ էի սիրում ջրաղացի աղմուկը, և ինձ թվում էր, որ այդ աղմուկի մեջ կա մի ռիթմ, որը կարելի է նկարագրել բառերով։ Ես փորձեցի գրել մի բանաստեղծություն, բայց այն ստացվեց շատ վատ, և ես պատռեցի թերթը։ Հետո ես հասկացա, որ պոեզիան ինձ համար չէ, և որ ես պետք է մնամ արձակի մեջ։

ԻԶ

Մեր գյուղի մոտ կար նաև մի հին ջրաղաց, որը պատկանում էր մեր հարևան Ավետիսյանների ընտանիքին։ Ես հաճախ էի գնում այնտեղ, և ջրաղացպան Ավետիսը ինձ սովորեցրեց, թե ինչպես է աշխատում ջրաղացը։ Նա ասում էր, որ ջրաղացը նման է մարդու կյանքին՝ ինչքան ուժեղ է հոսանքը, այնքան արագ է պտտվում անիվը, և որ պետք է սովորել հոսանքին հարմարվել։

Ես շատ էի սիրում ջրաղացի աղմուկը, և ինձ թվում էր, որ այդ աղմուկի մեջ կա մի ռիթմ, որը կարելի է նկարագրել բառերով։ Ես փորձեցի գրել մի բանաստեղծություն, բայց այն ստացվեց շատ վատ, և ես պատռեցի թերթը։ Հետո ես հասկացա, որ պոեզիան ինձ համար չէ, և որ ես պետք է մնամ արձակի մեջ։

ԻԷ

Մեր գյուղի մոտ կար նաև մի հին ջրաղաց, որը պատկանում էր մեր հարևան Ավետիսյանների ընտանիքին։ Ես հաճախ էի գնում այնտեղ, և ջրաղացպան Ավետիսը ինձ սովորեցրեց, թե ինչպես է աշխատում ջրաղացը։ Նա ասում էր, որ ջրաղացը նման է մարդու կյանքին՝ ինչքան ուժեղ է հոսանքը, այնքան արագ է պտտվում անիվը, և որ պետք է սովորել հոսանքին հարմարվել։

Ես շատ էի սիրում ջրաղացի աղմուկը, և ինձ թվում էր, որ այդ աղմուկի մեջ կա մի ռիթմ, որը կարելի է նկարագրել բառերով։ Ես փորձեցի գրել մի բանաստեղծություն, բայց այն ստացվեց շատ վատ, և ես պատռեցի թերթը։ Հետո ես հասկացա, որ պոեզիան ինձ համար չէ, և որ ես պետք է մնամ արձակի մեջ։

ԻԸ

Մեր գյուղի մոտ կար նաև մի հին ջրաղաց, որը պատկանում էր մեր հարևան Ավետիսյանների ընտանիքին։ Ես հաճախ էի գնում այնտեղ, և ջրաղացպան Ավետիսը ինձ սովորեցրեց, թե ինչպես է աշխատում ջրաղացը։ Նա ասում էր, որ ջրաղացը նման է մարդու կյանքին՝ ինչքան ուժեղ է հոսանքը, այնքան արագ է պտտվում անիվը, և որ պետք է սովորել հոսանքին հարմարվել։

Ես շատ էի սիրում ջրաղացի աղմուկը, և ինձ թվում էր, որ այդ աղմուկի մեջ կա մի ռիթմ, որը կարելի է նկարագրել բառերով։ Ես փորձեցի գրել մի բանաստեղծություն, բայց այն ստացվեց շատ վատ, և ես պատռեցի թերթը։ Հետո ես հասկացա, որ պոեզիան ինձ համար չէ, և որ ես պետք է մնամ արձակի մեջ։

ԻԹ

Մեր գյուղի մոտ կար նաև մի հին ջրաղաց, որը պատկանում էր մեր հարևան Ավետիսյանների ընտանիքին։ Ես հաճախ էի գնում այնտեղ, և ջրաղացպան Ավետիսը ինձ սովորեցրեց, թե ինչպես է աշխատում ջրաղացը։ Նա ասում էր, որ ջրաղացը նման է մարդու կյանքին՝ ինչքան ուժեղ է հոսանքը, այնքան արագ է պտտվում անիվը, և որ պետք է սովորել հոսանքին հարմարվել։

Ես շատ էի սիրում ջրաղացի աղմուկը, և ինձ թվում էր, որ այդ աղմուկի մեջ կա մի ռիթմ, որը կարելի է նկարագրել բառերով։ Ես փորձեցի գրել մի բանաստեղծություն, բայց այն ստացվեց շատ վատ, և ես պատռեցի թերթը։ Հետո ես հասկացա, որ պոեզիան ինձ համար չէ, և որ ես պետք է մնամ արձակի մեջ։

Ի

Մեր գյուղի մոտ կար նաև մի հին ջրաղաց, որը պատկանում էր մեր հարևան Ավետիսյանների ընտանիքին։ Ես հաճախ էի գնում այնտեղ, և ջրաղացպան Ավետիսը ինձ սովորեցրեց, թե ինչպես է աշխատում ջրաղացը։ Նա ասում էր, որ ջրաղացը նման է մարդու կյանքին՝ ինչքան ուժեղ է հոսանքը, այնքան արագ է պտտվում անիվը, և որ պետք է սովորել հոսանքին հարմարվել։

Ես շատ էի սիրում ջրաղացի աղմուկը, և ինձ թվում էր, որ այդ աղմուկի մեջ կա մի ռիթմ, որը կարելի է նկարագրել բառերով։ Ես փորձեցի գրել մի բանաստեղծություն, բայց այն ստացվեց շատ վատ, և ես պատռեցի թերթը։ Հետո ես հասկացա, որ պոեզիան ինձ համար չէ, և որ ես պետք է մնամ արձակի մեջ։

ԻԱ

Մեր գյուղի մոտ կար նաև մի հին ջրաղաց, որը պատկանում էր մեր հարևան Ավետիսյանների ընտանիքին։ Ես հաճախ էի գնում այնտեղ, և ջրաղացպան Ավետիսը ինձ սովորեցրեց, թե ինչպես է աշխատում ջրաղացը։ Նա ասում էր, որ ջրաղացը նման է մարդու կյանքին՝ ինչքան ուժեղ է հոսանքը, այնքան արագ է պտտվում անիվը, և որ պետք է սովորել հոսանքին հարմարվել։

Ես շատ էի սիրում ջրաղացի աղմուկը